

(9 ΔΕΚ. 2010

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/νση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.379

Αθήνα, 9.12.2010
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΟ.Τ./ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./486

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δινση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης Κατάθεσης
Εγγράφων
KOIN: 1. Βουλευτή κ. Κωστή Μουσουρούλη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 6539/217/23.11.2010 Ερώτηση και Αίτηση
Κατάθεσης Εγγράφων

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 6539/217/23.11.2010 Ερώτησης και
Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφωντου Βουλευτή κ. Κωστή Μουσουρούλη και σύμφωνα με τα
στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και
Τουρισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Λωβοκομείο ή Λεπροκομείο της Χίου βρίσκεται στις παρυφές της πόλης, στην
περιοχή Κοφινάς, στην αριστερή όχθη του ρέματος Καντήλα, μέσα σε ένα έντονο και ποικίλο
φυσικό περιβάλλον και είναι το μακροβιότερο υγειονομικό ίδρυμα στον ελλαδικό χώρο.
Ιδρύθηκε από τους Γενουάτες το 1378 και λειτούργησε ως το 1959 με μοναδική περίοδο
διακοπής τα έτη 1822 έως 1835 κατά τα οποία το νησί ερήμωσε λόγω της Σφαγής. Το 1881,
το Λωβοκομείο καταστράφηκε σε μεγάλο βαθμό από τον μεγάλο σεισμό, αλλά το 1909 με τη
συνδρομή της Λονδινείου Επιτροπής αλλά και πολλών εύπορων Χίων του Λονδίνου και του
Παρισίου, με πρωτοστάτες την οικογένεια Λ. Καλβοκορέση, κατασκευάστηκαν από την αρχή
υπερσύγχρονες και πολυτελείς για την εποχή εγκαταστάσεις. Τη μελέτη είχε επιμεληθεί ο
μηχανικός Ιωάννης Βερεκέτης. Το Λωβοκομείο της Χίου έκλεισε οριστικά το 1962, με νόμο,
καθώς η αρρώστια είχε γιατρευτεί.

Το κτήριο του Λωβοκομείου, παρουσιάζει ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό και κατασκευαστικό
ενδιαφέρον, καθώς διαρθρώνεται με βάση την λειτουργική τυπολογία των πτερύγων και των
μικρών διαμερισμάτων και με τεχνοτροπία σύγχρονη για την εποχή, πιθανόν επηρεασμένη
από ευρωπαϊκά πρότυπα. Αξιοσημείωτη είναι και η διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου
των εγκαταστάσεων με την ύπαρξη δύο παράλληλων διαδρομών κατά μήκος του

JK

συγκροτήματος, που βρίσκονται σε διαφορετικά επίπεδα, δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να έχει διαφορετικές οπτικές γωνίες μέσα στο χώρο, συμπεριλαμβάνοντας κατασκευές όπως βοτσαλωτά, κρήνες, βοηθητικά κτίσματα και την βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας της Υπακοής, μέσα στην οποία σώζονται ακόμα σπαράγματα αγιογραφιών στους τοίχους.

Όλο αυτό το έργο, καθώς και η ευθύνη της λειτουργίας του, παραδόθηκε από τους δωρητές στην Ανωτέρα Ενοριακή Αντιπροσωπεία, μετά την κατάργηση της οποίας πέρασε, δίχως να λειτουργεί πλέον, στην κυριότητα του Δήμου Χίου. Σήμερα, το Λωβοκομείο αποτελεί εκτός από ένα πανέμορφο αρχιτεκτονικό σύνολο, ένα χώρο μνήμης πλήρη τεκμηρίων από τη διαβίωση των ασθενών, που αποτελούν πολύτιμο υλικό για τη μελέτη νοσηλευτικών πρακτικών ακόμη και σε διεθνές επίπεδο. Προσωπικά αντικείμενα, εγχάρακτα ή γραμμένα με μολύβι μηνύματα των ασθενών στους τοίχους, φαρμακευτικό υλικό, ιατρικά εργαλεία, είδη ιματισμού, κλινοστρώματα, αρχεία και τεχνικός εξοπλισμός απαραίτητος για την τότε λειτουργία του βρίσκονται ακόμα εντός των κτιρίων.

Η Υπηρεσία Νεώτερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Βορείου Αιγαίου διενεργώντας αυτοψία στο κτήριο και στον περιβάλλοντα χώρο του κατέγραψε φωτογραφικά όλα τα παραπάνω στοιχεία και βρίσκεται στη φάση συλλογής επιπλέον ιστορικών, κοινωνικών και αρχιτεκτονικών πληροφοριών ώστε να προχωρήσει στην διαδικασία χαρακτηρισμού του ως διατηρητέου σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 6 του Ν. 3028/2002 « Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» καθ' όσον το συγκρότημα διακρίνεται για την αρχιτεκτονική του αξία, αποτελεί μαρτυρία του ανθρώπινου βίου και των ιστορικών και κοινωνικών δρώμενων της εποχής στον Ελλαδικό χώρο και συγκροτεί σημαντικό παράγοντα για την συνέχεια της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και της ιστορικής μνήμης.

Κατά την έννοια των ανωτέρων το ΥΠ.ΠΟ.Τ. θεωρεί αναγκαία την λήψη από τους ιδιοκτήτες του άμεσων μέτρων διαφύλαξης και προστασίας του Λωβοκομείου έτσι ώστε στη συνέχεια, με την συνεργασία των αρμοδίων παραγόντων να ληφθούν μέτρα ανάδειξής του.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Από το πρωτότυπο...
Αθήνα... 9.10.10